

O'ZBEKİSTON OVOZI

- 2012-yil, 4-dekabr. Seshanba ● 141 (31.573)
- www.uzbekistonovozi.uz
- 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Shu aziz VATAN — barchamizniki!

ЎзХДП ташаббуси билан

ИНВЕСТИЦИЯ ДАСТУРЛАРИНИ ШАКЛАНТИРИШ

ва ижро этишда партия ташкилотлари ҳамда депутатлик гурӯҳи иштирокини кучайтириш масаласи муҳокама этилди

МАМЛАКАТИМИЗДА ХОРИЖИЙ САРМОЯДОРЛАР УЧУН ҚУЛАЙ МУХИТ ЯРАТИЛИБ, ҚАТОР РАФБАТ ВА ИМТИЁЗЛАР БЕРИЛАЁТГАНИ ТҮФРИДАН-ТҮФРИ ИНВЕСТИЦИЯЛАР МИҚДОРИНИНГ ОРТИБ БОРИШИГА КЕНГ ЙЎЛ ОЧМОҚДА. НАТИЖАДА РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ҲАР БИР ШАҲАР ВА ТУМАНИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ, ТЕХНИК ВА ТЕХНОЛОГИК ЖИҲАТДАН ЯНГИЛАШ, ШУ ОРҚАЛИ АҲОЛИ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ИМКОНИ КЕНГАЙИБ БОРАЯПТИ. БУ ИЧКИ БОЗОРНИ РАҶОБАТБАРДОШ, СИФАТЛИ МАҲСУЛОТЛАР БИЛАН ТҮЛДИРИШ, АҲОЛИ, АВВАЛО, ЁШЛАР УЧУН ЯНГИ ИШ ЖОЙЛАРИ ЯРАТИШ ҲАМДА ОИЛАЛАР ДАРОМАДИНИ ОШИРИШГА ХИЗМАТ ҚИЛАЯПТИ.

(Лавоми 2-бетда.)

Ўз-ўзини танқид

МУРОЖААТЛАРНИНГ ИЖОБИЙ ҲАЛ ЭТИЛИШИ

партия нуфузини оширади, уни ҳалқقا яқинлаштиради

**Панжи НОРМАТОВ,
ЎзХДП Муэрбот туман кенгаши раиси, ҳалқ депутатлари
туман Кенгашидаги депутатлик гурӯҳи раҳбари:**

— Сиёсий партия матбуоти ижтимоий-иктисодий, сиёсий масалаларда баҳс-мунозара юритиш, ўзаро фикр ва тажриба алмашишда муҳим минбар ҳисобланади. Давр талаби даражасида ишлашни мақсад қилган ҳар бир депутат, партия фаоли унга обуна бўлиши зарур.

УНУТМАНГ! Газеталаримизга
йиллик обуна учун
имтиёзли нархлар белгиланган!
«Ўзбекистон овози»га имтиёзли
обуна учун 2020

**«Ўзбекистон овози»га имтиёзли
обуна индекси – 3220**
**«Голос Узбекистана»га имтиёзли
обуна индекси – 3121**

НАШР КҮРСАТКИЧИ – 220

ЎзҲДП ҳаётидан

ҮзХДП Юқори Чирчиқ туман кенгаши ва «Истиқбол» ёшлар қаноти ташаббуси билан «Конституция — фуқаролар ҳуқуқ ва манбаатини таъминлаш гарови» мавзусида давра сұхбати бўлиб ўтди. Унда ҳалқ депутатлари туман Кенгаши депутатлари, маҳалла фуқаролар йигинлари фаоллари ҳамда ёшлар иштирок этди.

КОНСТИТУЦИЯ – БАХТИМИЗ ҚОМУСИ

Давра сұхбатида Бөш қомус миз мамлакатимиз ижтимои-иктисодий тараққиеті ҳамда фарқолар ҳуқұқ ва эркинликладағы миннелдіктердің мүхим асортеканы тақыидланды. Конституцияда белгиланған инсонпарвар функциялар ҳәётимиздә изчил амалга ошып, жаңынан жонлы мисоллар ёрдамда очиб берилди.

қонун устуворлигини таъминлаш, бу жараёнда партия фаоллари ҳамда депутатлар иштирокини кучайтириш муҳим вазифа экани айтилди. Бу борада ЎзҲДП Юқори Чирчиқ туман кенгаши олиб бораётган ишлар таҳлил қилиниб, айрим камчиликларни бартараф этиш юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди.

**Латифжон
МАНСУРОВ**

«ОБУНА – 2013»

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИНинг 2012 йил 4 декабрдан бошлаб хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан белгилаган қиммати

1 Евро	2556,72	
1 АҚШ доллары	1972,99	
1 Россия рубли	64,04	
1 Австралия доллары	2054,67	
1 Англия фунт стерлинги	3164,28	

1 Дания кронаси	344,90	
1 БАА дирҳами	537,17	
1 Миср фунти	323,02	
1 Исландия кронаси	15,75	
1 Канада доллари	1989,30	

1 Китай юани	316,81	
1 Украина гривнаси	246,84	
1 Малайзия ринггити	649,01	
1 Польша злотийси	628,10	
1 СДР	3028,16	SDR

1 Туркия лираси	1105,81	
1 Швейцария франки	2133,88	
10 Жанубий		
Корея вони	18,22	
10 Япония иенаси	239,35	

* Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган

Учрашув

- ## ● ЮЗМА-ЮЗ МУЛОҚОТ, АМАЛИЙ ТАКЛИФЛАР

ПЕНСИЯ ВА НАФАҚА ТАЪМИНОТИ

АҲОЛИНИ ИЖТИМОЙ ҲИМОЯЛАШНИНГ МУҲИМ ЙЎНАЛИШИДИР

ҲАР КИМ ҚАРИГАНДА, МЕҲНАТ ЛАЁҚАТИНИ ЙЎҚОТГАНДА, ШУНИНГДЕК, БОҚУВЧИСИДАН МАҲРУМ БЎЛГАНДА ВА ҚОНУНДА НАЗАРДА ТУТИЛГАН БОШҚА ҲОЛЛАРДА ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ ОЛИШ ҲУҚУҚИГА ЭГА.

(Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 39-моддасидан)

Маълумки, Президентимизнинг жоий йил 9 нойбреги Фармонига мувоғиқ 2012 йил 1 декабрдан бошлаб бюджет мусассалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсия, ижтимоий нафакалар миқдори ўтига хисобда 1,1 баробар оширилиши белгиланди. Аҳорининг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, моддий жижатдан кўллаб-куватлаш ва хаёт фаровонлигини оширишида бу муҳим амални кечас этди, албатта.

Дарҳакат, кучи ижтимоий сиёсат юритиш мамлакатимиз таъланган мустакил тараққиёт йўли, ривожланниш моделининг асосий тамомилларидан бири саналади. ЎзХДП бундай инсонпарвар сиёсатини кўллаб-куватлаш, уни амалга оширишида фаол иштирок этишини ўз Дастурининг муҳим ўнаналиши этиб белгилаган.

ЎзХДП Хоразм вилоят генгаси ва вилоят Адлия бошқармаси хамкорлигида «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ни конун ижросига бағишиб Урганч шахрида ўтказилган давра сұхбатидан худудда давлат пенсия таъминоти билан боғлик амалий тажрибалар, айрим камчиликларни бартараф этиши вазифалар бўйича фикр алмасиди.

Омонбай ОЛЛАЁРОВ,
Адлия бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари:

— Мамлакатимизда аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тизими такомиллашиб бормоқда. Сўнгига энг муҳим ўзғарышлардан бири — меҳнат фаолиятининг алоҳида давларини иш стажига кириштириш механизмиси оптималлаштирилгани бўлди. Унга мувоғиқ пенсияга индивидуал тарзда коэффициентлар кўллаш, шунингдек, ишловчи шахсларга пенсия тўлашнинг янга тартиби яраттиди. Жорий ўтказилган ушбу тартиба асосан, 3-гурӯх ногирони тоифасидаги кар, соқов ва бошқа шу тоифадаги фуқаролар 2-гурӯх ногиронлигига ўтказиди.

2010 йил давлат пенсия таъминоти тўғрисида конунга киритилган ўзғартиш ва кўшимчалар аҳолини мансизли ижтимоий ҳимоялаш тизими янада такомиллаштириша хиз-

мат килмоқда.
Азамат ЕҚУБОВ,
Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташкири Пенсия жамғармасининг Хоразм вилоят бошлиғи ўринбосари:

— Ҳозирги кунда вилоятимиз бўйича 160 минг 590 ишчи пенсия маблаглари билан таъланланаяти. 38 минг 961 ишчи ёки жами пенсия олувчиликларнинг 24,3 физига ногиронлик ахвалиси ва пенсияси тайинланган.

Давлат пенсиялари ишхоналар ҳамда бошлиғи таалуқли ташкилотларини ҳужжат-мъалотлари, ногиронлик нафақалари эса асосан тиббиёт муассасалари хуносалари асосида тайинланади. Афуски, айрим вазиятларда пенсия ва нафақалар тайинланниши билан боғлик қонун ҳужжатлари бузилиши ҳолатларига дуч келинайти. Бундай ҳолатларнинг олдини олиш учун тарғибот ишлари, тушунириши тадбирларини кучайтириш талаб этилмоқда.

Азизбек ВАҲОБОВ,
вилоят прокуратуруси прокурори:

— Пенсияларни тайинлаш ва тўлашда чиндан ҳам хото ва камчиликлар, конун мөтёрларига амал кильмаслик ҳолатлари учраб туриди. Тегиши конунга ўзғартиш ва кўшимчаларни киритилганидан сўнг, вилоят бўйича 116 минг 322 нафар фуқарога пенсия тайинлаш билан боғлик ишлар текширишдан ўтказилди. Шундан 8825 холатда давлат ва фуқаролар манфаатларига жами 19,3 миллиард сумлик моддий зиён етказилган мавзум бўлди. Конунга мувоғиқ кўрилган чоралар натижасида ушбу маб-

лаглар ундириб олинмоқда. Пенсия ва нафака пулларни ўзлаштириб олиши қартилган, уларни тайинлашда йўл юйлаётган конунга энд хатти-харакатлар юзасидан албатта конуний чоралар кўрилади.

Ражаббай АБДУРАҲИМОВ,
«Ўзбекистон почтаси» ОАЖ

Хоразм вилоят филиали директорининг биринчи ўринбосари:

— Ҳозирги кунда вилоятимиз бўйича 160 минг 590 ишчи пенсия маблаглари билан таъланланаяти. 38 минг 961 ишчи ёки жами пенсия олувчиликларнинг 24,3 физига ногиронлик ахвалиси ва пенсияси тайинланган.

Тўлов ҳужжатлари, пул маблаглари почта мусасасалари баъзи ҳолларда белгиланган фурсатда этиб бормаслиги ёки почта ходимининг айрим пайтларда пенсия олувчини кўрсатилган манзилдан тополмаслик ҳолатлари ҳам учраб туриди. Бунинг сабабларидан бири давлат пенсия таъминоти ҳақидаги тарғибот-ташвиқот тадбирларининг сустлигидадир. Шу сабабли бу борада мутасадди идоралар, нодавлат ташкилотлар билан ҳамкорликни кучайтириш, аниқ тадбирлар режасини ишлаб чиқиш керак, деб ўйлайман.

Муҳиддин НУРМАТОВ,
вилоят Архив ишлари бошқармаси бош мутахассиси:

— Жорий йилнинг ўтган 9 ойнинг байдиҳада архив идораларига фуқароларга пенсия тайинлаш билан боғлик 4 минг 305 ва мурожаатлар таъсиришидан ўтказилди. Шундан 8825 холатда давлат ва фуқаролар манфаатларига жами 19,3 миллиард сумлик моддий зиён етказилган мавзум бўлди. Конунга мувоғиқ кўрилган чоралар натижасида ушбу маб-

лаглар ундириб олинмоқда. Пенсия ва нафака пулларни ўзлаштириб олиши қартилган, уларни тайинлашда йўл юйлаётган конунга энд хатти-харакатлар юзасидан албатта конуний чоралар кўрилади.

Ражаббай АБДУРАҲИМОВ,
«Ўзбекистон почтаси» ОАЖ

Хоразм вилоят филиали директорининг биринчи ўринбосари:

— Ҳозирги кунда вилоятимиз бўйича 160 минг 590 ишчи пенсия маблаглари билан таъланланаяти. 38 минг 961 ишчи ёки жами пенсия олувчиликларнинг 24,3 физига ногиронлик ахвалиси ва пенсияси тайинланган.

Райимберган САБУРОВ,
ЎзХДП вилоят генгаси раиси, ҳалқ депутатлари вилоят Кенгашидаги депутатлик гурухи раҳбари:

— Партия ташкилотаримиз вилоятнинг барча шаҳар ва туманларида пенсия ва нафака тўловлари ҳолатини ўрганишда маҳаллий ҳокимият идоралари, ижтимоий таъминот, банкмания ва почта мусассалари билан амалий ҳамкорликни ўйла кўйган.

Ҳалқ депутатлари Янгиарик туман Кенгашидаги депутатлик гурухимиз тақиғи билан тадбиркорлик субъектлари, фермер ҳужжатларида ёлланма тарзда ишлабтагон фуқароларга пенсия ва нафака тайинлаш билан боғлик масалалар туман Кенгашининг тегисли доимий комиссиялари йилишиларида муҳокама этилиб, маълум чоралар белгиланди. Аммо партияниш электорати манфаати ҳимояни билан бевосита боғлик, бу муҳим масалага эътиборсиз қараштаган партия ташкилотаримиз ва депутатлик гурухларимиз ҳам йўқ эмас. Давлат пенсия ва нафака таъминотига алоқадор ҳар бир жаёндан конун доисида тизимиш нозорат қилишиимиз, юзага келаётган ҳаммалик ва англатимовчиликларни бартараф этиши, бу борада аҳолининг ҳуқуқий ҳабардорлигидан ошириш юзасидан таъсиричан тадбирларни ташкил қилиши мисалидан.

Абдулла СОБИРОВ

— Ҳукуматнинг давлат таъминоти тадбирларини янада кучайтиришга доире тақлиф ва мулоҳазалар илгари суриди. Пенсия ва нафака таъминоти бўйича вилоятда юзага келаётган айрим камчиликларни ҳамкорликда бартараф этиши бўйича тегисли тадбирларни ташкил қилиши зарур.

Анжуман давомида назорат-тахлили тадбирларини янада кучайтиришга доире тақлиф ва мулоҳазалар илгари суриди. Пенсия ва нафака таъминоти бўйича вилоятда юзага келаётган айрим камчиликларни ҳамкорликда бартараф этиши бўйича тегисли тадбирларни ташкил қилиши зарур.

Боймурод ЮСУПОВ,
ЎзХДП Марказий Кенгаши аҳоли бандиги ва ижтимоий таъминоти мусаласаси мушкимаси

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

Сотволди БОБОҚУЛОВ,
ҳалқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухи аъзоси:

— Давлат дастурлари асосидан ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувватларини ривожлантириш ва янгилини ташкил этиши бўйича чоралар ишлаб чиқилишида шаҳар партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ўзХДП депутатлик гурухининг алоҳида эътибор каратилапди. Бу ҳақида гап кетгандар шуни айтиш кераки, ЎзХДП депутатлик гурухлари томонидан 7 лойиҳа тақлиф этилди.

— Ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш борасида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажарилди, истиқомати низорати кучайтиши билан бевосита боғлик. Шундун келиб чиқиб, туманинг инвестиция дастурларини шакллантириш, мавжуд ишлаб чиқиши кувват

8 декабрь — Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинган кун

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ҲИМОЯСИ ҚАФОЛАТИ

АСОСИЙ ҚОМУСИМIZДА ҲАЛҚАРО ҲУҚУҚНИНГ БАРЧА УМУМЭТЫРОФ ЭТИЛГАН НОРМА ВА ТАМОЙЛЛАРИ, ҲАЛҚАРО ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИНГ МУХИМ ДЕМОКРАТИК ВА ИНСОНПАРВАР ФОЯЛАРИ МУЖАССАМ ЭТИЛГАН. ХУСУСАН, ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ УМУМЖАҲОН ДЕКЛАРАЦИЯСИННИНГ МОДДАЛАРИ МАЗМУНИ КОНСТИТУЦИЯМИЗГА СИНГДИРИЛГАН. ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ УМУМЖАҲОН ДЕКЛАРАЦИЯСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНИГА ШУ ЙИЛ 10 ДЕКАБРДА 64 ЙИЛ ТЎЛАДИ. ДЕКЛАРАЦИЯ, ЎЗБЕКИСТОН МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА ҚЎШИЛГАН ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИГА ОИД 70 ТА АСОСИЙ ҲУЖЖАТЛАРДАН БИРИНЧИСИДИР. КОНСТИТУЦИЯМИЗ ВА МИЛЛИЙ ҚОНУНЧИЛИГИМИЗДА ИНСОННИНГ СИЁСИЙ, ИКТИСОДИЙ, ИЖТИМОИЙ ВА МАДАНИЙ ҲУҚУҚ ВА ЭРКИНЛИКЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИНГ САМАРАЛИ МЕХАНИЗМИ ЖОРИЙ ЭТИЛГАН БўЛИB, УЛАР ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ УМУМЖАҲОН ДЕКЛАРАЦИЯСИ ТАЛАБЛАРИГА ТЎЛА МОС КЕЛАДИ.

Инсон ҳуқукларини ҳимоя қилиш, уни амалда таъминлашга турилди. Чинакам ҳалқаро ҳамкорликни ўрнатиш ва мустаҳкамлаш бирлашган миллатлар ташкилотининг Низоми амалга кирганидан (1945 йил 24 октябрь) бошлаб, жиддий ва дидёнатли одамнинг мукаддас бурчи ҳисобланисини алоҳида уқтириб келган. Англияда инсоннинг асосий ҳуқуклари 1689 йилда қабул килинган. Билдада, Францияда роппа-роса юз йил ўтган, Инсон ва фуқаро ҳуқуклари Dekлaraциясида ётлонг қилинган. Бир неча мамлакатлар томонидан тузилган дастлабки ҳалқаро ҳужжатларда — 1845 йил Вена, 1856 йил Париж, 1878 йил Берлин шартномаларида озчиликни ташкил этувчи ҳалқларни ҳимоялаш, куличилка, қароқчиликка, кийновлагра бархам бериш, виждан эркинлигини таъминлаш сингари талаблар ўрин ғаллаган. 1889 ва 1907 йилларда Гагаға имзоланган конвенцияларда ҳарбий тўқнашув шароитларидан инсонларнинг шахсий ҳуқукларини муҳофаза килиши кўзда тутилган. Инсон

ҳуқукий мөъёлрларда ифодаланган инсон ҳуқуклари ва эркинликлари Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида ва қонунларида тўла ифодасини топган. Уларга ҳеч оғизшай амал қилиш — қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятларининг, барча давлат органдарни, жамоат бирлашмалари, мансабдор шахсларнинг зиммасига юкландиган вазифадир. Фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш механизми яратилган ва улар амалда самарали жорий этилмоқда. Юртимизда беш мингдан зиёд нодавлат нотижорат ташкилотлар фоалият юритмоқда. Жамият ва давлат курилиши соҳасида сиёсий партияларнинг роли сезиллар даражада ошиди. Мустаклиг оммавий ахборот вosa-тлари, фуқаролар жамиятларнинг бошха интигулари ривожланниб бормоқда. Улар аҳолининг сиёсий, ижтиомий фоалларига ошириш, мамлакатни демократик янгилаш ва модернизация қилишининг кудратли омили бўлбіл ҳизмат қилмоқда.

Суд-ҳуқуқ тизимини либераллаштириши жараёнининг изил амалга оширилиши инсон ҳуқуқларига риоя этилишининг мухим кафолатига айланди. Ўзбекистонда жиноятларнинг таснифланиши тўла ўзгарилиди. Бунда оғир жиноятлар тақиғасига киравчи жиноят-харакатлар рўйхати сезилларни даражада кисқартирилди.

Судлар жиноят, фуқаролик, ҳужалик ишлари бўйича ихтисослаштирилди, суд ишларини апелляцион ва кассацион кўриб чикиш интигулари, ярашув интигулари жорий килиниди. Прокурор ва адвокат ҳуқуқларининг тенглигини таъминлаш чора-тадбирлари амалга оширилмоқда.

Ўзбекистонда 2008 йил январидан ўлим жазосининг бекор қилиниши, хибсга олишига санкция бериш ҳуқуқи судларга ўтказилиши инсон ҳуқукларини ишончли ҳимоя қилиши таъминлаш ўйлидаги мухим қадам бўлди.

Декларацияда ва бошқа ҳалқаро

мамлакатда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг инсон ҳуқуклари бўйича вакили (омбудсман), инсон ҳуқуклари бўйича миллий марказ. Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги интигули, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Баш прокуратура, Ички ишлар вазирлигига инсон ҳуқуклари ҳимояси бўйича маҳсус тузилган бўлинмалар каби инсон ҳуқуклари бўйича миллий интигулар тизими яратилган ва улар фаол ишламоқда.

Инсон ҳуқуклари соҳасида узлуксиз таълим ва маърифий ишлар тизими шакллантирилган. Ҳуқуқ ҳимояси мавзууда йигирмадан зиёд ихтисослаштирилган журнал ва газеталар кўп минг нусхада чоп этилмоқда, барча мактаб, коллеж ва лицейларда, олий таълим мусассаларида инсон ҳуқукларини ҳимоя қилишининг ҳуқуқий асослари ўрганилмоқда.

Конституциянинг давлат ва жамият ҳаётидаги аҳамияти бекёсдир. Чунки Конституция — инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш соҳасидаги асосий демократик тамоийл ва талабларни ўзида мужассам этган, юртимизда инсон ҳуқуқларни тизимини шакллантиришинг сиёсий, ҳуқуқий асосиага айланган, десак муболага бўлмайди.

Санжар АЛЛАБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳуқуридан Амандаги қонун ҳужжатлари мониторинги интигули иттихомидан.

Тадбир

КУРСАНТЛАР ҚАСАМЁД ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Куни кече Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясининг ўкув дала полигонида Сержантлар тарқибини тайёрлаш олий курси курсантларнига содиклик қасамёдни қабул килишига багишланган тантанали тадбир бўлиб ўтди. Унда Ички ишлар вазирлиги ходимлари, вазирлик соҳавий хизматлари раҳбарлари ва Академия раҳбарияти ҳамда таддигра таклиф этилган меҳмонлар иштирокро.

Академия бошлиғининг ўринбосари, подполковник А. Абдуллаев таддирни очар экан, Сержантлар тарқибини тайёрлаш олий курси курсантларни чукур билим олиб, мутахассислик сир-асорларини пухта ўрганишлари учун барча шартшароитлар яратилган, кенг ва ёруғ ўкув аудиториялар, маъруза заллари, зарур техника воситалари улар ихтиёрида эканлигини тъънидиди.

Шундан сўнг курсантлар Ватанга содик бўлишга тантанали равишда қасамёд кабул килди. Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник А. Мирзазеев курсантларни ушиб шодиёна билан табриклар экан, кўйидагиларни таъкидлайди:

— Бугун сиз, азиз курсантлар учун ҳаётингиздаги ён унтилмас, хаяхони кундир. Чунки она Ватан олдидаги мұқаддас бурчингизни аъло даражада бажаринга қасамёд кабул килдингиз.

— Эл-юрт тинчлиги ва осоиши таъминлашдек масъулиятли ва шарафли қасбни танлана эканиз, бунда сизлардан, аввало метин

Равшон ШОДИЕВ

Учрашув

ЮЗМА-ЮЗ МУЛОҚОТ, АМАЛИЙ ТАКЛИФЛАР

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ВА «ГОЛОС УЗБЕКИСТАНА» ГАЗЕТАЛАРИ ИЖОДИЙ ХОДИМЛАРИНИНГ ПАРТИЯМИЗ ФАОЛЛАРИ ВА ЭЛЕКТОРАТИ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН НАВБАТДАГИ УЧРАШУВИ АНДИЖОН ШАҲРИДА БўЛИB ЎТДИ.

Ҳар бир газета таҳририяти учун жа-маотчилик фикри ва истагини билиши мухим аҳамиятга эга. Чунки газетада холис баҳони одамлар беради. Шу боис уларнинг тақлиф ва мулоҳазалари таҳририят учун қимматли хисобланади.

Кайси мавзулар одамларда қизиқиши ўйтотмода, қайси масалаларга кўпроқ эътибор қаратиш керак?.. Бу каби саволларга газетхонлар билан юзма-юз, очиқ ва самимий мулоқотлар чогида жавоб топиш мумкин.

— Тиббийт соҳасидаги ислоҳотлар, сабака саломатлигини мустаҳкамлаш бўйича мамлакатимизда олиб борилаётган ишлар «Ўзбекистон овози» ва «Голос Узбекистана» газеталарида кенг ёртиб келинмоқда, — дейди 2-туғуруқ мажмумаси бош шифокори, Ҳали депутатлари Андикон шаҳар Қенгаши депутати Саодат Ахмаджонова. — Бунгун мулоқот кўнглигимиздаги тақлифларни билдириш учун кулаи имконият бўлди.

Мен узок йиллик таҳрибага эга шифокор сифатида бир фикрни билдириш мөмкин. Тиббийт соҳасидаги ислоҳотларни ёртганда, якин ўтмишдаги ахвол билан киёслаб, таҳлил этилса.

Ахмадилло СОЛИЕВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

Реклама

Qishloq Qurilish Bank

Сарға юртдошағимизни,
банк акумядорлафи ва мизбозлағини Ватанини
Конституцияси қабул қилинганини

20 ЎИЛЛИЗИ

билин самимий муборакбод этамиз!

Она Ватан равнаки, юрт тинчлиги, ҳалқ фаровонлиги йўлидаги ёзгу ишларнингизда ҳамиша омад ёр бўлсин!

Шу фурсатдан фойдаланиб, қуйдаги омонат турларини тақлиф этамиз:

«Олтин куэ»

Муддати — 3 ой

«Мезон»

Муддати — 6 ой.

«Оила фаровонлиги»

Муддати — 24 ой.

Куйдаги омонат турлари намунавий лойиҳалар асосида курилаб-куватланаётган ўй-жойларни олувчи фуқароларни кўллаб-куватлаш мақсадида жорӣ қилинган:

«Мадад»

Муддати — 1 йил

«Курилишга бошлангич бадал»

Муддати — 1 йил

Банкдаги омонатлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 28 ноябрдаги «Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси тижорат банклари омонатларини химоялаш кафолатларини таъминлашга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПФ-4057-сонли Фармони асосида тўлиқ кафолатланади.

Маълумот учун телефонлар: (+99871) 150-76-53, 150-39-93.

www.qishloqqurilishbank.uz

Кишилоқ курилиш банк —
фаровон ҳаётиниғиз хизматида!

Хизматлар лицензияланган.

ЭНГ САРА ГРОССМЕЙСТЕРЛАРНИНГ ЖОЗИБАЛИ ЎЙИНЛАРИ

БУГУН ДУНЁ ШОХМОТ МУХЛИСЛАРИНИНГ НИГОХИ УЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ — ТОШКЕНТГА ҚАРАТИЛГАН.

ХАЛҚАРО ШОХМОТ ФЕДЕРАЦИЯСИ (FIDE)НИНГ ГРАН ПРИ МУСОБАҚАСИ ҚИЗИҚАРРИ ВА ЖОЗИБАЛИ ЎЙИНЛАРИ БИЛАН ШОХМОТ МУХЛИСЛАРИДА ТОБОРА КАТТА ҚИЗИҚИШ ЎФТОМОҚДА.

— Мусобака ҳақидаги кўрсатувларни юртдошларимиз диккат билан кузатти бораётганини билга бўлаётган телефон кўнгирокларидан сезиб турибиз, — дейди ЎзТВ «Спорт» телеканали шоҳмот шархловчиси, сирдарёлик спорт устаси Маматкул Хайлаев. — Ўйинлардан кейин турли вилоятлардан кўнгирок қилишяпти. Саволлар турли-туман. Мусобаканинг дам олиш кунлари қишлоғимизга бордим. Барча шоҳмот мухлислари уйимизга кўчиб чикиши. Мусобака ҳақида, Рустам Косимжоновнинг имконияти хакида сўрашди. Бу Гран при мусобакаси юртимизда шоҳмотни янада оммалаштиришга катта хисса кўшаттанидан дарар беради.

Дарҳақиқат, Тошкент Гран при мусобакаси мухлислар куттаганидан ҳам зинда шоҳмот байрамига айланди. Мухлислар ҳар бир ўйинни, айникса, Косимжоновнинг ўйндаги ҳар бир юришини катта ҳаяжон билан кузатишши. Хусусан, еттичини турда ҳамюртимизнинг венгриялик Петер Леко қарши ўйин барчанинг эътиборида бўлди. Негаки, бу тенгдош шоҳмотнилар илор бор Петер истикомат қилаётган. Сегед шахрида 1994 йилда ўсмилар ўртасида ўтказилган жаҳон биринчилигига учрашанди. Ўшанда Леко жаҳон бирин-

чилигининг олтин медалини, Косимжонов эса бронза медалини кўлга киритган эди. Орадан 18 йил ўтиб, Рустам тугилган шахарда улар юзма-юз дона сурши.

Эски ракиблар испанча партияда баҳс олиб борди. Вазият устунлиги учун кураш асоссан фарзин томонда кечди. Леко авертикалини, Косимжонов б вертикалини тўлиқ назорат остига олди. Бу вертикаллар назоратни ракиблар бир-бира геberib кўймади. Таҳтада уч бор вазият тақорролнган, ўйинда дуранг қайд этилди.

— Рустамни кўпдан бўён танисан ҳам Тошкентга биринчи бор келишим, — дейди Петер Леко. — Шахрингиз менга жуда ёқди. Мусобака жойи, катнашчиларга ажратилган меҳмонхона, яратилган шаҳриптар аъло даражада. Рустам кадрдан дўстим бўлгани учун ишонч билан айтта оламан, гўзал шахрингизга яна келамди.

Сакизинчи турда Рустам кора доналар билан россиялик Пётр Свидлерга қарши дона сурди. Свидлер опти бор Россия чемпиони, мамлакати терма жамоаси сафида икки бор жаҳон ва беш бор шоҳмот олимпиадаси чемпиони, ун бор Фишир шоҳмоти бўйича жаҳон чемпиони ҳисобланади. Умуман олганда, мун-

собаканинг ҳар бир катнашчиси ана шундай юксак увоннапрага эга.

Свидлер биринчи юришида отини f3 ҳонасига кўйди. Бу Рети дебюти дебномланувчи ўйинбоши бўлишидан дарағ берди. Аммо ракиблар бир неча юришидан кейин инглизча ўйинбоши йўналишида бахсларни давом эттириди. Ўйин ўрталарида Рустам икки филини ракибнинг иккни отига алмаштириди. Назарияга кўра, пиёдалар икки томонда бўлганида филини томон устуликни эришиши керак. Лекин Рустам аниқ юришлар қилиб, вазият тенглигини сақлаҳ турди ва юришлар уч бор тақорролнган, дурангга имзо чекилди. Ушбу дурангдан кейин Рустам очкошларни сонини 4,5 тага, янни Лондон Гран при мусобакасида жами тўплаган очкош сонига етказди ва юртдошлар кўз олдида яхши натижага кўрсатиш учун ўйнётганини яна бир карра исботлади.

Тўққизинчи турда Рустам оқ доналар билан россиялик Александр Морозевичга қарши ўйнади. Ракибларницича ҳимояни танлаб, иккичи юришина пийёдасини 97 ҳонасига сурди. Аммо Рустам дебютдаёт фарзинларни алмаштириб, икчи вазият устунлигига эришиди. 16-юришида катта рокировкани амалга ошириб, галаба учун ўйнётганини билдириди. Вазиятни тенглаштириш учун Морозевич 25-юришида руҳини d5 ҳонасига кўйиб, қарши хужумга тайёргарлик кўрди. У 32-юришида шоҳини e4 ҳонасига кўйгач, ўйин дуранг бўлиши аёллашди ва томонлар 38-юришида битимга келди.

Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган сурат.

Мусобаканинг қолган ўйинларида ҳам ана шундай чироили юришилар келинганинти. Шу боис ўйинларда дуранг қайд этилишига қарамай, мухлисларни ҳаяжонга солаляти. Масалан, тўққизинчи турдаги Домингес — Мамадиёров ўйини дуранг билан яқунланди. Аммо Мамадиёров 9-юришида отини курбон килди. Бу отини уриш учун Домингес ярим соатдан кўпроқ ўйлади. Кескин кечган ўйинда, охир-окибат Мамадиёров қиши-кўйим усулида дуранг кила олди. Шу турда Ванг Хао мусобака пешқадами Фабиано Карапуани чироили тарзда мағлубиятга учратди.

Ўтказилган 9 тур ўйинларидан кейин Каракин — 5,5, Косимжонов,

Асрор МУМИН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МХХ ДАВЛАТ ЧЕГАРАЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ҚўМИТАСИ

иши тажрибасига, моддий-техника базасига эга бўлган барча курилиш корхона ва ташкилотларни мудофаа ҳамда фуқаролик биноларини куриш, таъмирилаш ва реконструкция қилишида катнашиш учун

ҲАМКОРЛИККА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Бизнинг тақлифимизга хошиш билдириган барча ташкилотлар мъалумот олиш учун (8-371) 241-41-06 телефони орқали мурожаат килишлари мумкин.

Иши вакти ҳар куни соат 10:00дан 18:00 гача.

Корхоналар ўз тижорат тақлифларини куйдаги манзилга юборишлари мумкин:

Тошкент шаҳар, Шайхонтохур тумани, Абдулла Қодирий кўчаси, 5-А уй.

Ўзбекистон ҲДП Сирдарё вилоят кенгаси вилюп партия ташкилоти тафши комиссияси раиси ўринбосари Нурпўлат Ишимовга волидай мухтарамаси
ХАЙРИНИСО онанинг вафоти муносабати билан чукур таъия изҳор этади.

Реклама

«ШЎРТАНГАЗКИМЕ»

мажмуаси жамоаси

барча юртдошларимизни мамлакатимизнинг асосий қонуни — Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинганлигининг 20 йиллиги билан табриклайди.

**БАЙРАМ МУБОРАК,
АЗИЗЛАР!**

MUASSIS:

Bosh muharrir: Safar OSTONOV

TAHIR HAY'ATI:

Abdulla ORIPOV
Latif G'ULOMOV
Bobir ALIMOV
Sharbat ABDULLAYEVA

Murodulla ABDULLAYEV
Ulug'bek MUSTAFOYEV
Tat'yana KISTANOVA
(Bosh muharrir o'rbinbosari)

Muslihiddin MUHIDDINOV
Ochilboy RAMATOV
Saidahmad RAHIMOV

BO'LIMLAR:

Parlament faoliyati — 233-10-13; Partiya hayoti — 233-11-49;
Madaniyat va ma'naviyat — 233-69-45;
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 233-44-55;
Jamoatkhilq bilan aloqalar va huquqiy targ'ibot — 233-12-56;
Sport va vatandarsilik — 233-44-55;
Reklama va e'lolar — 233-38-55, 233-47-80; Kotibiyat — 233-72-83, 236-55-17.

MANZILIMIZ:

100000, Toshkent,
Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.
<Sharq> nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Ko'chona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

«Ozbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsasi bilan amalga oshiriladi.

e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Г — 1246
9458
nuxsada
bosildi

t — Tijorat materiallari
O'ZА yakuni — 23.40
Topshirilgan vaqt — 00.00

Sotuvda erkin narxda

Navbatchi:
Obiddin MAHMUDOV

Sahifalovchi-dasturchilar:
Sobirjon TUNG'ATOV,
Zafar BAKIROV

ISSN 2010-7633

Barcode: 9772010763008

1 2 3 4 5